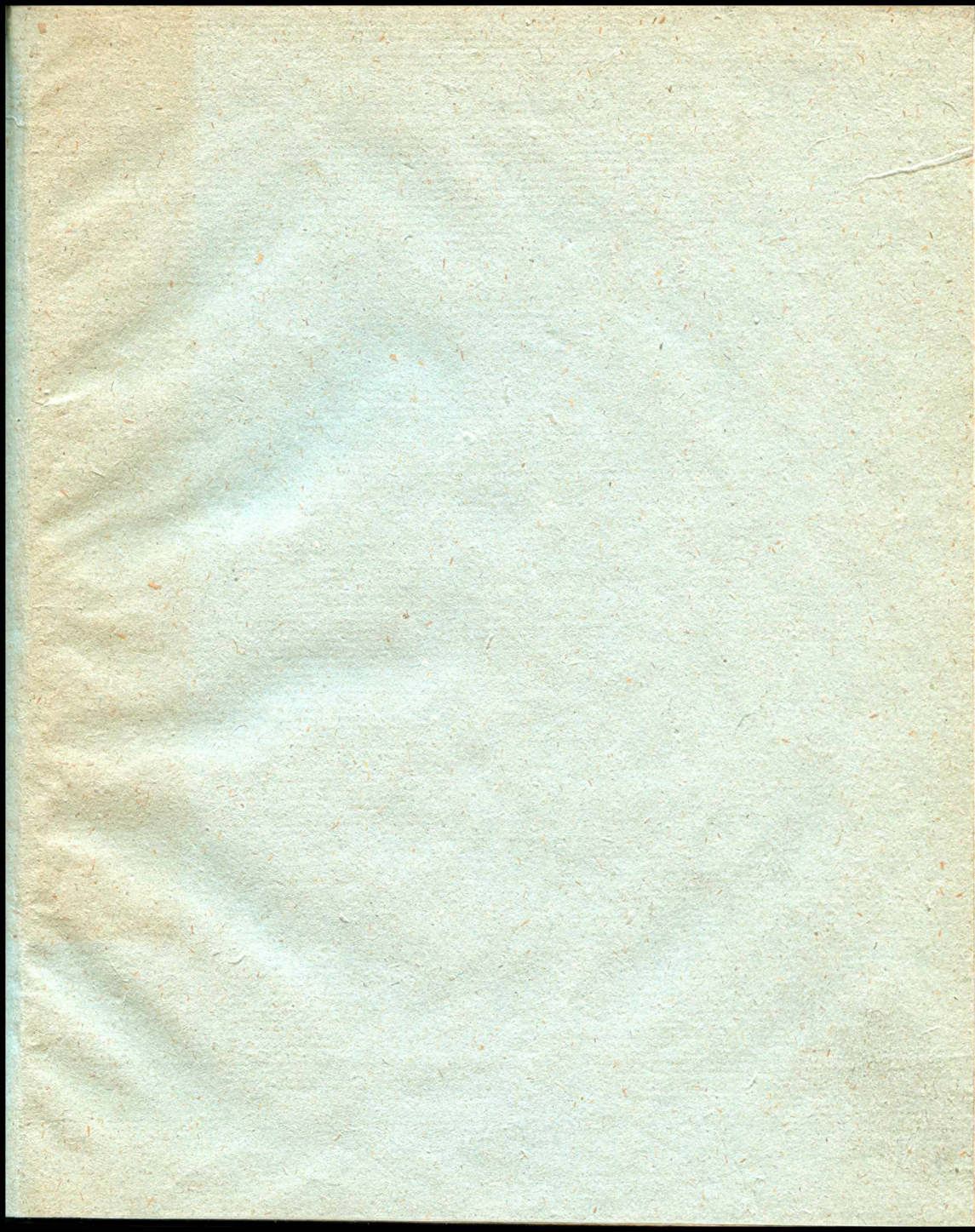

KNY-18-00437

LXXIII

710.

Inevitabile Decretum.

az az:

Istennek meg másolhatatlan Decretuma.

mellytől

Méltóságos Gróff, Gersei

PETHŐ MIHÁLY

Felséges Császár, és koronás Királyunk Komornikja, Tanácsa, Tekéntetes Zemplény Vár-Megyének érdemes FŐ ISPANNYA, Stropkó Várának örökös Ura, viseltetésén, meg halátozott: kinek is szomorú pompás temetésének alkalmatosságával Stropkó Várában.

Seraphicus Sz. FERENCZ Minorita Conventualis szerzetiben lévő

T.P. LADANYI ELEK SIGMOND

Magyar Ország Sz. Ersébet Ászszony Provinciájának érdemes Provincialissa, Definitora, és az Eperjesi Klastromnak Gvárdgyánya, élő nyelvével így prédikáltott.

K A S S A N

Az Akadémiai Betökkel, Frauenheim Henrik János által. Anno 1735.

KNY-18-00437

Quis est homo qui vivet, & non videbit *Psal. 38.*
¶. 24.
mortem?

Kicsoda az ember a' ki él, és a' halált meg
nem láttya?

Ogy ha a' Sz. Írásnak minden részeit fel forgat-
tyuk, fel talállyuk, hogy sok helyen a' Sz. Írás némelly
álmélkodásra méltó dolgoknak hirdetésében, kiváló-
képpen keserves siralmoknak szomorú történeteknek,
véletlen és hirtelen eseteknek emlékeztetésében kér-
déseket szokott támasztani. Amint amaz Juda Nem-
zetségének dichíretes nagy Profétája Jeremiás, lelkében el ragat-
tatván, vagy, is a' Sz. Lélektől meg világosíratván, meg látá ugyan
azon Judának híres Jerusálem Városának romlását, és jövődöbéli
keserves változását; ilyen kérdésnek színe és képe alatt siralmít
kezdi, mondván: *Quomodo sedet sola civitas plena populo?* Miképpen
ül egyedül a' néppel rakott város? Ismét azon siralminak második
résziben kérdés képpen így szól: *Quomodo obtexit caligine in furore suo* *Thren. 3.*
¶. 1.
Dominus filiam Sion? Mint fődte bé homállyal az ő haragjában az Úr
Sion Leányát? Sőt negyedik részét-is ilyen siralmas kérdéssel kez-
di: *quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus?* *Thren. 4.*
¶. 1.
Mint ho-
mállyosodott meg az Arany, el változott az igen jó szín? Hasonlo-
képpen a' Királyi Proféta Sz. David is, az Izrael vitézinek veszedel-
mes és keserves esetét hirdetvén ilyen kérdést támaszt: *quomodo ce-*

Psal. 88.
7. 49.

eiderunt fortes in praliis? mikippen estek el az erősek a' harczon? Nem különben Soltáros könyvének 88dik Soltárában ilyen kérdést tézen: *Quis est homo qui vivet; & non videbit mortem?* Kicsoda az ember a' ki él, és a' halált meg nem láttya? és több más helyeken is hasonló kérdésekkel szokott élni a' Sz. írás.

Ah! nem csupa kérdések ezek, mellyek által kívánnák meg tanulni az Istennek kedves szolgai és Profétai ezeknek szerencsétlenül történt esetekett, hanem el bámult rémülések, el rémült ájulások, el ájult foházkodások, fohászkozo álmélkodások, mellyek által leg elsőbben is Jeremiás Proféta annak a' hires fejedelmi kincses, népes Jerusalemben városa dicsőségének, győzhetetlen erejének, meg bősülhetetlen gazdagságának, árvaságra, sötétes homállyra, rabságra, pusztulásra, és utolsó romlásra való keserves változását csudállyá. Nem kérdi Jeremiás Proféta, hanem keserves szível fohászkozdván és jajgatván sirattya Jerusalemben veszedelmét, midőn siralmitt ekképpen kezdi: *Quomodo sedet sola civitas plena populo: facta est quasi vidua Domina gentium princeps Provinciarum facta est sub tributo.* Miképpen ülegyedül a' néppel rakott város? úgy mint özvegyé lőtt a' Pogányok Afzszonya a' Tartományoknak Fejedelme adó fizetővé lőtt. Nem kérdi hanem lelkének el ájulásával, testének bágyatásával busul, és bánkodik a' midőn így szól: *Quomodo obtexit caligine in furore suo Dominus filiam Sion, projecit de Caelo in terram inclutam Israël?*

T'brén. 1.

Mint földte bé homállyal az ő haragjában az Ur a' Sion Léányát, el vetette az égből a' földre a' dicsőséges Izraelt? Nem kérdi, hanem könyves szemmel, szánakódó sopánkodással kesereg, a' midőn így panaszolkodik: *Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides Sanctuarii in capite omnium platearum?* Mint homállyósodott meg az Arany, el változott az igen jó szín, el hanyattatottak a' Szent helynek kővei minden uczáknak kezdetin. Nem kérdi a' Királyi Proféta Sz. David is az Izrael népnek veszedelmes ütköztetett, és a' Gelboe hegyén történt szerencsétlen harczot, hanem nagy szomorúságában maga Királyi fényes köntösét meg szaggatván, keseredett, szívének zokogási, és buzgó könyhullatásának ki forró áradási mellet, a' harczon maradott Királynak Saulnak, és vitéz módon el esett Iffunak Jonatásnak oroszlány bátorságát, erejét, ezekkel a' minden aczél módgyára meg keményedet szívekett keserűségre fel indító szókkal csudálkozva dicsőíti, kesergi, és ohajttya

tya vala, a' midőn így szól: *Quomodo occiderunt fortes in pralio, amabiles, & decori in vita sua, in morte quoque non sunt divisi; aquilis velociore, leonibus fortiores?* Miképpen estek el az erősek a' harczon, szeretetre méltók, és ékesek élerekben, a' halálban sem váltak el egy mástól, a' sasóknál gyorsabbak, az oroszlányoknál erősebbek? Végre nem kérdi a' Királyi Proféta Sz. David ki légyen az az ember, a' ki él és a' halált meg nem láttya, hanem közönségesen az emberi nemzetnek, keserves sírásra, és könyvhullatásra méltó változását, 's mulandóságát sirattya, midőn így szól: *quis est homo qui vivet, & non videbit mortem?* Kicsoda az ember a' ki él, és a' halált meg nem láttya. Mert ugyan-is mi lehet ennél keservesebb? mi lehet siralmasabb? mert anyit téssen ez, mint ha mondaná, nincs olyan ember akár szegény, akár gazdag, akár szolga, akár Ur, akár Baró, akár Gróff akár alacson, akár melly Méltóságban helyeztetett légyen az, ha szinte fejével az eget éri is, hogy meg ne hallyon, kigyók 's békák, 's más undok férgek eledele ne légyen, és porrá 's hamuvá ne változzék; óh keserves sírásra zokogásra 's könyvhullatásra méltó változá! óh boldog talan sorsa az emberi Nemzetnek!

Méltóságos, Nagyságos, Tekéntetes, Nemzetes, Vitézlő Ur, Fő Rende, Felső, közép, Also minden rendbéli személyek, valakik e' szomorú pompás temetésnek meg tisztelésére, egybe gyűlterek! Veszitek úgy látom eszetekben hová czélozok ezekkel a' keserves szivekett szorító és szomorító kérdésekkel? nem máshova, hanem ezen szegény Magyar Hazánknak egyik reménségere, oszlópárá, Felsőes Császár és koronás Királyunk Komornikjára, Tanácsára, Tekintetes Zemplény Vármegyének érdemes Fő Ispánnýára, ezen Sztropko Várának tulajdon és örökös Urára, de imár hideg tetemekben öltözött, gyászos koporsóban záratott, Istenben ki mult Méltóságos Gróff Gersei Pethő Mihályra, kit-is egy szempillantásban irgalmatlanul le vágott, ki döjtött, és hálójában szoritott s' már meg is homályosított az oroszlánynál kegyetlenebb, sárkánynál irtóztatóbb, a' fasnál sebesebben repülő irigy halál, dicshiretes élete folyásának 50. esztendeiben, az el mult karácson havának 18. napján. Oh fájdalom! óh szívbéli nagy gyöttelelem! ki ne sirjon tehát mikor hallya 's szemeivel láttya *Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus*, hogy így meg homályosodott az arany, így meg változott a' jó szín.

Méltóságos, Tekéntetes szomoru Uri, köz rendbéli kedves Halgatoim! meg tartoztathatomé én-is e' maji napon szemeimet könyvhullatástól, keseredett szívemet bánkodástól, elmémet busulástól a' midőn édes Anyánknak, Nemes Magyar Hazánknak egyik Fő oszlopát, Felséges Császárnak, és koronás Királyunk Komornyikját és Tanácsát, Méltóságos Gróff Gersei Pethő Mihályt látom véletlenül az irigy és kegyetlen halál által közüllünk ki ragatatni? Ah nem de nem keseredett és szomoru szível álmélkodva panaszkodhatomé Jeremiás Profétával *quomodo confracta est virga fortis, baculus gloriosus?* Miképpen törtetett el az erős vészsző a' dicsőséges pálcza? Te-is úgy vélem szomoru keseredett szível álmélkodva kérdezed velem együt Méltóságos Gróff Gersei Pethő Sigmond ugymint: egy test 's vére öcse *quomodo cecidit fortis in praelio, amabilis & decorus in vita sua?* Miképpen esett el az erős a' harczon, szeretetre méltó és édes életében? tudom magadban aszt feleled: *Doleo super te Frater mi Jonata* szánakodom rajtad kedves Bátyám én Jonatásom. Tölled is ha kérdem meg keseredett Arva Leánya Méltóságos Gróff Gersei Pethő Polexina Kis-Afzszony *quod abiit dilectus tuus, quod dilectus tuus declinavit* hová ment a' te szerelmes Atyád, hová tért el a' te szerelmesed? *Ah cecidit corona capitis mei* el esett (aszt feleled) fejemnek Koronája. Tölletek végre szomoruan kérdem sötétes gyázban öltözött Udvari népe, belső, 's külső kedves 's hiv szolgál *quomodo obtexit caligine in furore suo Dominus filiam Sion?* Mint földte bé homályban az ő haragjában az Ur a' Si-on Leányát, az az: ezen Sztropko Várát kedves lakó helyét, miképpen hómályosította bé, és sötétes gyázban öltöztette? Ah! tudom keservesen eszt felelitek: *Pupilli facti sumus absque Patre* Arvákka lettünk Atya nélkül. *Defecit gaudium cordis nostri, versus est in luctum chorus noster* el fogyott a' mi szívünknek öröme, siralomra változott a' mi éneklő seregünk, el esett a' mi fejünknek Koronája, a' midőn Méltóságos Gróff Gersei Pethő Mihály a' kegyetlen halálnak mérges kaszája éleibe kerítettven le vágattatott.

Nem külömben felelne úgy vélem ha kérdeném ezen Tekéntetes Nemes Zemplin Vármegyét, kinek-is Fő Ispányságát 24. esztendeig érdemesen, 's dicsíretesen, 's hasznoson viselte *Pupilli facti sumus absque Patre!* Arvákka letünk Atya nélkül. En pediglen nem csak Zemplin Vármegye Attyának mondhatom, hanem az egész

Dunán innén való Felső Magyar Ország Attyának méltán hirdetem. Mert ha régentén József az ő mindeneknek javára czélozó hasznos Tanács adásáért, mindenekre való fáradhatatlan szorgalmatos gondviseléséért, és abban a' nevezetes éhségben Atyai buzgó szeretettel való Ægyiptomi népnek táplálásokért, egész Ægyiptus földje Fejedelmének és mint egy iffiu Attyának nevezteték. Méltán én is eszt a' Méltóságos Gróff Gersei Pethő Mihályt Dunán innen való Felső Magyar Ország javának gyarapításában és elő menteliben el fáradhatatlanul fáradott és szolgálattában szívesen munkálódott; Attyának mondam; nem volt az a' Méltóságos Ur, Fő Rend, és Nemes; nem volt az a' paraszt, szegény Arvá és özvegy, a' kit mint édes Atya magához nem bocsátott és okos tanácsával né életetet volna, nem volt olyan renden lévő ember, a' kinek ja vára buzgó szeretettől viseltetvén szorgalmatósón nem munkálódott, és fáradózott volna; nem volt az a' szűkölködő, az a' szegény, az az úgy e' főgyott, a' kinek Atyai szeretettel tehetsége szerént segítségével nem let volna; nem volt az a' beteg, nyavalyás ha csak meg hallotta, hogy órvósággal és más eledellel nem táplálta volna. Attya volt tehát a' szegényeknek, gyámola az Arváknak, taplálója az éhezőknek, órvóslója a' betegeknek, pártfőgőja's óltalmazója az úgy e' főgyattaknak. De imé a' kegyetlen halál által, ettől a' mi édes Atyánktól meg fosztattunk *Pupilli facti sumus absque Patre* Arvákká lettünk Atya nélkül, mert amaz köz mondás szerént *non amittitur sine dolore, quod possidetur cum amore* nem vállalik meg szívbeli fájdalom nélkül attól az ember, a' mit szíve szerént kedvelt vala; ki lehet tehát közüllünk a' kinek szíve könnyhullatásra, sírásra ne lágyljon?

Oly kedves vala mindeneknél Spanyól Országnak hatodik Alphonfus Királlya, hogy nem csak halála után az egész Ország siratta, hanem még halála előtt is nyolcz napokkal Legio városában a' Sz. Isidórus óltára mellett álló márvány ószlópok vér könnyhullatásokkal csöpöktek, keseregve jelentvén a' Királynak közel való halálát. Hogy tárthattuk meg tehát mi szemeinket a' siralmas könnyhullatásoktól a' mi édes Magyar Hazánk egyik ószlópának Felsőes Császáruk és koronás Királyunk Komornyikjának's Tanácsának ezen Tekéntetes Nemes Zemplin Vármegye érdemes Fő Ispányának, örök emlékezetű kedves Gróffunknak édes Atyánknak Méltóságos Gróff Gersei Pethő Mihály Urnak halálán? Ha Jákóbot egész

egész Egyiptus Jósefig síratta, ha Moysést egész Izrael népe harmincz napig kesergette; nem itilhet meg senki, ha miis kevés ideig a' mi kedves Atyánknak halálát sírattjuk. Mindazonáltal enyhődyél fájdalom, szűnnyetek meg keserves sziveknek zókógási zárjatók bé síralmas könyvhullatástóknak forrást szerelmes Halgatoim: mert az Halálnak természet szerént való ízfzonyu sullyós és keserves mivóltánál hatalmasabb bennünk az értelem és okosság; Aszt kell hát meg gondolnunk, hogy *cui nasci contigit, restat mori* a' ki egyszer a' világra szűletik, meg kell halni; mert Isten eő Sz. felségének ki adatott *Decretuma: Statutum est omnibus hominibus semel mori* el vagyon végezve hogy minden embernek egyszer meg kellesték halni. Bizonyította ezt világóson a' koronás Proféta Sz. Dávid-is, így sapánkodván: *Quis est homo, qui vivet & non videbit mortem?* Kicőda az ember, a' ki él és a' halált meg nem látta? Erre nézve bölcs Democritus aszt mondgya: *cum inevitabilis sit omnibus fati necessitas, nefas est deslere, quod nefas est devitare* mivel úgy mond: él kerülhetetlen az halálnak kételensége, nem képes azon keseregni, a' mit nem lehet el kerűlni. En sem kesergem tehát tovább az előttünk fekvő bóldóg emlékezetű Méltóságos Gróff Gersei Pethő Mihály Urnak halálát's ki mulását.

Hanem inkább csudálkozom, és felettébb csudálkozom az emberek temérdek tunyaságán ne mondgyam inkább balgatagságán; minden nap, minden órában, sőt minden szempillantásban, fogyton fogy, appatton apad, rövidültön rövidül a' mi életünk: vagy inkább minden órának legkissebb mozdulásában, valakit ki ragad e' világból az halál, sem férffunak, sem Aszfzonymnak, sem Iffunak, sem vénnek, sem Urnak, sem szőlának, sem Nemesnek, sem Nemtelennek, sem gazdának, sem szegénynek, sem tudósnak, sem tudatlannak, egy szoval: semminemű állapotbélieknek nem kedvez a' halál, *non est personarum acceptio apud mortem* semmi személy válogatást, és külömbiséget nem téfszen az emberek között, és még is oly igen keveset, avagy tellyességgel semmit nem góndólnak ezzel sokan az emberek között, mint ha soha meg nem kellenne halniok. Innét rámad életünknek feslet vólta, erkőlesünknek meg romlása, és a' vétek rételnek vakmerő szabadsága. Innét származnak a' sok dölfős nagyra vágyodások, tisztetség kívánások, telhetetlenségek és felebarátunknak meg nyomorítási. Innét vagyon az emberek-

reknek magokra való nagy gondviseletlenségek, kik a' joságos cselekedeteknek törvénye és regulája szerént nem rendelik ugy életet, hogy, bődögöl és szentül költözvén ki ez árnyek világából, örvendezve jutnának bé az örökéletbe. Oh mi nagy henyélésünk! óh nagy reftségünk! láttuk naponként felebarátunkot a' földnek gyomrában birattatni, még-is keveset fog rajtunk. Nem hogy szívünkben bé óltattatnék, de ólly igen és hamar el felejtkezünk rolla, mint ha aszt a' meg holt Atyankfiát soha szemünkkel nem-is láttuk volna; De halljad keresztesy lélek mit kiált a' meg holt Atyánkfia: *hodie mihi, eras tibi*, ma nekem, holnap néked léfzen ki mulásod, *memento quia pulvis es, & in pulverem, reverteris*. emlékezzél ma valaki vagy hogy por vagy és porrá kell lenned. *memorare novissima tua, & in aeternum non peccabis*. Emlékezzél meg a' te utolsó dolgaidról, azok közül halálodról, és soha nem vétkezel.

E szomorú pompás temetésen nagy bánatos szível jelen lévén, eszünkbe jut ugyan a' mi halálunk-is, és ha nyelvel nem-is, de szívünkben azt mondjuk: Jai Isten ez e' a' mű életünk állapottya? Ha így vagy a' dolog, mit kell egyebet cselekedni az embernek, hanem jóban foglalni magát, meg jobbitani életét, mert nem engedtetik sokáig e' világon élete. Talám nekem-is rövid üdö mulván ki kell mennem ez árnyék világából. Ekképpen azért meg rémulván a' más embernek esetiből szorgalmasan gondolkodunk életünknek, 's erkölcsünknek meg jobbitásáról és penitentia tartásunkról. De midőn az halottat bé helyheztetik a' sírban, és szemünk előll el rejlik, óh mi nagy esztelenségünk! ismét el felejtkezünk szívünkbe tűnt jó szándékunkról, és az előbbeni gonosz vétkeknek 's majd talám azoknál-is nagyobbaknak meg mivelésére visszaférünk. Oh bődögtalan forsunk! ezt sirattya vala Dávid Lelkében mikor aszt mondotta: *Quis est homo, qui vivet, & non videbit mortem*: Kicsoda az ember a' ki él, és a' halált meg nem látta? eszt akarta méllyen kinek kinek szívében óltani, hogy ki ki szüntelen elméjében forgatván úgy élne, mintha minden szempillantásban meg kellenék halni.

Azért minnyájan Keresztények! szálljunk magunkban és eszünkön járjunk, mert miképpen *in bello non licet bis peccare* nem szabad az hadban kétszer hibázni, ugy a' halálban kétszer nem vétkezhethünk, *statutum est semel mori* egyszer nem többször halunk meg.

Azért orvosol hatatlan vétek ha bűnben és Isten haragjában léfzen halálunk, mert valamely felé dől a' le vágot fa, örökké ott marad. Vajha gyakorta forgana elménkben hogy meg kell halnunk, bezzeg a' lenne belőlle, hogy ez az emlékezet, akaratumk dőlőfségét, és emberi gyarlóságunk vétkes indulatit könnyen meg fojtaná, el szakasztaná vagyodásunkot a' világi hívságoktól, és semmihez felet-
több nem ragaszkodván, minden állapotban mértekletetességet követ-
nénk.

Szűntelen tehát elménkben főrógjon, hogy az halál senki-
nek nem kedvez, személy válagótást nem téfzen, a' ki nem csak az
alacson renden lévőket őli, 's törli ki e' világból, hanem a' nagy
méltóságokban Uralkodo személyeket is minden kedvezés nélkül,
minden tekintet nélkül kaszájával ki vágja, ki hánnya. Nem men-
ti meg; nem a' haláltól sem Asvérust a' Királyi méltóság, sem Dá-
riust a' gazdagság, sem Dávidot a' szentség, sem Absolont a' szep-
ség, sem Salamont a' bölcsesség, sem Sámfont az erősség. Nincs a'
teremtett ég alatt őlly gyenge Cleopatra, őlly czifra öltözetű Jesa-
bel, őlly nagy okófságu Abigail, őlly bátor szívű Judith, őlly tiszta
életű Susanna, őlly ékes ábrázatu Esther, a' ki az halálnak, fejszójét
el kerüllye. Nincs a' levegő égen őllyan szárnyan járó bár mint
Ráró, a' melly előtte el repüllyőn, nincs őlly kőrmős sas, a' ki töl-
le ne féllyen, nincs őlly kegyetlen oroszslány, a' ki tölle meg sza-
badullyon, nincs őlly irtóztató sárkány, kit meg ne győzzőn, nincs
őlly kengyelfuto, a' ki el szaladgyon, őlly vitéz Ulysses, őlly próbált
Hercules a' ki velle szembe szállyon. Hallyuk a' Poëtat, vagy a'
vers szerzőt, mit mond e' dologról.

*Non ducis Imperium non Regia Mitra Corona,
Pontificis Summi, Cardinalisque chorus.
Sceptra nec orbis item, nec Praesulis infula sancta,
Mortis ab extrema conditione vacant.*

Magyarul így fordítatik:

Sem Király, sem Herczeg, sem más Hatalmafság,
Sem pedig Pápaság, sem Cardinaliság.
Világi Uraság, Püspöki Méltóság,
El nem kerülheti az halált; bizonság.

Altal kell ezen menni minden élő embernek, által kell efsz
az árkot ugrani minden lábas vagy lábtalannak, meg kell ezt a' főr-
dőt

dőt űlmi mindenek, el kell venni, meg is innyá ezt a' pohárt min-
dennek, fel kell oldani ezt a' csómót mindenek, meg kell fizetni
ezt az adót mindenek. Akár Ur légy, akár szolgál, akár gazdag, akár
szegény, akár Nemes, akár paraszt, akár Király, akár polgár, meg
kell halnod, mert senkinek nem kedvez a' kegyetlen halál, kopór-
sóba ejti valakire talál, nem gondol embernek sem Méltóságával,
sem Nemességével sem gazdagságával, a' mint egy vers szerző Poë-
ta, le írta: *Mors aequo pulsat pede*, a' halál egy aránt zörgeti lábái-
val, de mit? *pauperum tabernas, Regumque turres*. Egy aránt rongál-
lyá tapodgya, zúrija, zavarja lábával a' Királyi székeket a' paraszt
ekékkel, a' bársónyt darozzal, nem néz a' Grofoknak nyusztos gal-
lérokra, sem a' Királyoknak arany pálczá jokra. A' várat, Tornyos
Kastélyt, kunyhót egy aránt meg hágja, kiket otben talál egy ha-
lomban vágja.

Nem csudálom azért hogy az halál, nem kardal, puská-
val, avagy kopjával irattatik, hanem kaszával, mert a' kaszának
természete az, hogy a' szántó földön, vagy-is réten egy aránt le
vágja a' jó és rosz füveket, a' virágokat és tövisfeket, a' gyenge fü-
veket és kórókat, az hasznos füveket és burjánokat, a' nagyokat
és kicsinyeket. Hasolóképpen a' halál Urakat és Jobbágyokat, egés-
ségeseket és betegeket, erőseket és érőtleneket, fegyvereseket és
fegyverteleneket, nagyokat és kisdedeket mikor az ő kaszáját fel
vonnya, minden válogatás nélkül egy aránt le kaszál és le vág, *sce-
ptra ligonibus aquat* senkinek nem kedvez, hanem a' mint szokták
mondani: a' Hirályi palczákat a' kapákkal egy halomba rakja. Ugy
anyira pedig egy fors alá veti az halál az Urakat, és Királyokat,
hogy még a' nevek sem marad fen az halál birodalmában. Példánk
ebben Dávid Király, a' ki életében száma nélkül neveztetik Király-
nak a' Sz. Írásban, de mihelyt az halál birodalma alá esett, leg ot-
tan mingyárt el olvadot és el enyészet a' Királyi neve és titulussa.
Hallyad mit mond felőle a' Királyok könyve: *Apropiqvaverunt dies*
David ut moreretur. El közelgettek Dávidnak a' napjai hogy meg
halna. Es ísmét alább *Dormivit igitur David cum Patribus suis*. Alu-
vék azért Dávid az ő Attyaival. Hallod Keresztény Lélek hogy
csak Dávidnak neveztetik; hól itt a' Királyi név, és titulus? Ah
el enyészet, el olvadot, a' halál birodalmában. Bizonyára való-
ságos igazság *sceptra ligonibus aquat*. A' halál a' Királyi pálczát egy

halomba rakja a^o parasztok kapájával; ki nem láttya tehát a^o halál-
nak mindeneken egyenlő hatalmát? ki nem láttya hogy egyenlő
képpen bánik a felső és also rendekkel? Ugy anyira hogy a^o nagy
méltóságokat nevektől is meg fosztván, a^o paraszttal egy halom-
ba rakja *sceptra ligonibus aquat* A^o Királyi pálczát, a^o paraszt kapával
egy halomba rakja.

Világos példánk mind ezekben ez előttünk hideg tetemek-
ben gyászos kopórsóban fekvő Méltóságos Gróff Gersei Pethő
Mihály, a^o ki is gyönyörűségesen szépen virágózott, sok szép Uri. Tiszt-
ségekkel: Fő Ispánysággal, Komornyiksággal, Tanácssággal, de
imé mire jutott? meg fosztá az irigy halál mindenektől, setét
bóltba bórítá, hogy a^o ki az előt, mint a^o nap tündöklőt, már sen-
kitől ne láttatnék. Tanollyanak innen minden renden lévő Méltó-
ságos Urak, tanollyanak fő rendek és Nemefek miképpen kellefsék
az ő életeknek hajóját kormányozni. Virágozhatnak ugyan sok
gazdagságokkal, szagóskodhatnak nagy hírrel és nével, tündököl-
hetnek sokféle Méltóságos tisztségekkel és titulusokkal; de ugy
virágozzanak, szagóskodgyanak, és tündököllyenek, hogy az ő
mostani szép virágzások gyönyörűséges jó illattal való szagóskodá-
sok utólyára örökké való büdösségre, fetécségre és tüzre ne változ-
zék; mert el jó az a^o nap, a^o mellyen meg fosztatnak minden gaz-
dagságoktól, tisztektől és titulusoktól, és kopórsóba szálítatnak,
Lelkek pedig mégyen az igaz ítélő Biró eleibe, a^o szoros számadásra
holott tellyes életében való minden gondolatiról, szavairól, és cse-
lekedetiről számot kell adni; elsőben minden gondolatiról, a^o mint
Sap. 1. a^o Sz. Lélek mondgya: *In cogitationibus impii interrogatio eris.* Az Is-
tentelen gondolatiról kérdés leszzen, számot kell adni csak egy hival-
kodó szóról is, a^o mint ezt maga a^o Krisztus Jesus édes meg váltónk
Matt. 12. mondgya: *Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum, quod locuti*
Ű. 36. *ſuerint homines reddent rationem.* Mondom pedig néktek hogy min-
den hivalkodó szóról, mellyet szolnak az emberek számot adnak.

Kedves Keresztény halgatoim magatok irillyétek meg hogy
ha már csak egy leg kisebb gondolatról, egy hivalkodó szóról szá-
mot kell adnod, mit remélhecz magad felől? hogy hogy adhaz
számot tellyes életedben való számtalan vétkes gondolatidról utá-
latós beszédidről, és gonosz cselekedetidről? Jai! meg némulsz,
Job. 9. és amint Sz. Job mondgya: *non poteris ei respondere unum pro mille.*
Ezer

Ezer kérdésére is az igaz itilő Birónak egyett nem felelhez.

Mind ezek noha rettenetesekek, és csak nem kétségbe ejtő dolgok; mindazonáltal talám el szenvedhetők volnának, de a' lé-
szen kefervesebb, mikor Méltóságos tisztségedről, úgy mint: Ta-
nács Uraságodról, Fő Ispánságodról, Komornyikságodról, Fő Bi-
róságodról számot kell adnod tudnillik: A' közönséges jonak pa-
lástyá allatt Eejedelmednek és Országodnak kárával, kereftedé a'
magad hasznodott? ügyekeztlé a' Hazának közönséges jóvának
élő menetelében és gyarapításában szívesen munkálódní és fáradóz-
ni? follytattadé Vármegyédnek dolgait, ügyeit, és bajait igazsá-
goson? fogtadé pártját a' szegényeknek, özvegyeknek, és Arvák-
nak? vagy pedig bajokat, ügyeket, és igazságókat el nyomtad?
vagy elé nem vetted? kikről ilyen parancsólato ad a' Sz. Lélek
Jeremiás által: *Facite judicium, & justitiam, liberate vi oppressum* Jerem. 22.
advenam, & pupillum, & viduam nolite contristare. Ezeket mondgya 4. 3.
az Ur: Tegyetek itiletett és igazságott, szabadicsátok meg az erő-
vel el nyomattatottat, a' jövevényt és az Arvát, és az özvegyet
meg ne szómóritsátok se hamissan el ne nyomjátok.

Nem szóllokezekről többet: szálly szivedbe kerefstény lé-
lek, visgáld meg a' te lelkednek házát, miképpen viselted méltó-
ságos Tisztségedet? adhaczé számot a' te tisztségedről? ha számot
nem adhacz, tudgyad meg bizonyóson hogy minél nagyobb tiszt-
ségben és méltóságban voltál, annál nagyobb veszedelemre, kár-
hozatra sentenciáasztatol, világóson mondgya eszt a' Sz. Lélek:
potentes potenter tormenta patientur a' hatalmasok, hatalmason szen- Sapien. 6.
vednek kinokot, és minél inkább gyönyörködöttél, örvendeztél és
kérekdtél méltóságoddal, annál nagyobb gyötrelmekre vettétel. Ezt
is világóson mondgya a' Sz. Lélek Sz. János Apostol által: *quantum* Apoc. 18.
glorificavit se, & in deliciis fuit, tantum date illi tormentum, & luctum. 7. 7.
Amenyire dicsőítette magát és gyönyörúségekben volt, annyi gyö-
trelnet adgyatok néki és siralmat.

Méltóságos Tekéntetes, Nemes és Nemzetes Uri Fő köz-
renden lévő kedves Halgatóim! Oly hiszemben és reménségben
vagyok, hogy mind ezekben a' miket eddig hallánk és említünk;
Ez előttünk fekvő bódóg emlékezetű Méltóságos Gróff Gersei
Pethő Mihályt nem feddi az ő belső lelki ismérte? mert jól lehet
ugyan; hogy az ő méllyen tanoló elméjét, Istentől bé óltatott ta-

lentomit, meg ért okófságát, fontos szóllását, méltó consideratio-
ban, 's tekéntetben vévén Néhai Felséges Josef Császáruk és ko-
ronás Királyunk, Tekéntetes Nemes Zemplin Vármegyének Fő
Ispánnnyává tévé, azután csak hamar mostani Felséges harodik Ca-
rolus Császáruk Komornyikságra emelé, és azután Consiliariussi,
és Tanácsosi közé számlálá. De mind ezen tisztségében tellyes te-
hetsége szerént azon volt, azon igyekezet, hogy hivatalljának és
kötelességének eleget tehesse értelmes okófságával, bölcs tanácsá-
val mindeneket segítessen, és az igazságnak szolgáltattásával min-
deneket meg vizgaltathásson, mert tudta 's méllyen szívében óltot-

Matth. 5. ta vala édes meg váltónk mondását. *Beati, qui esuriunt, & sitiunt*
justitiam, quoniam ipsi saturabuntur. Bóldógók a' kik éheznek és szomju
hózzák az igazságot, mert ők meg elégitettnek. Innen vala hogy a'
vizsfa vonókat békélségre intette, szegény ügye fogyottaknak pár-
tyokat fogta, egy szóval: az igazságot, az igaz itéletet minden-
Psal. 81. kor szeme előtt viselvén a' Sz. Léleknek tanítását: *Judicate egeno, &*
pupillo, humilem, & pauperem justificare tegyetek iteletet a' szükülkő-
dőnek és az árvának, az alázatot és szegényt igazítsátok meg.

Melly erős ószlópi és hasznos gyámólitoi légyenek az Vár-
megyének, vagy is egy tartománynak és egy országnak az okós és
értelmes Tanács adók, és Consiliariusok, nem szükség talám arról
most fokát példáznom, mert aszt világósón hirdeti a' Bölcsök feje-
Prov. 11. delme Salamon Király. *Ubi non est gubernator, ubi non sunt consilia*
populus corruet, a' hol nincsen vezér, a' hol nincsen jó tanács a' nép
el vész, *salus autem ubi multa consilia* a' meg maradás pedig a' hol
fok tanács. Innen nyilván ki teczik melly nagy romlás, és utolsó
veszedelem követi azokat a' Tartományókat, mellyek értelmes tu-
dós és okos tanácsoknak vezéri nélkül szükülködnek. Ez vala ré-
gentén Izrael fiainak a' több őstörök között leg súlyosabb csapások,
a' midőn Tartományokból, az erős hadakozo vitézeket és bölcs
okos, értelmes tanács adókat a' Felséges Isten ki törölte: Igy fenye-
Isai. 3. gette őköt Isaiasz Proféta által: *Ecce Dominator Dominus exercituum*
auferet à Jerusalem, & à Juda validum, & fortem, virum bellatorem,
Judicem Profetam, & senem consiliarium sapientem, & prudentem. Imé
a' feregeknek Uralkodo Ura el vészi Jerusalemből, és Judából a'
vastagot és erőst, a' hadakozo ferfiat, a' Birót, és Profétat, és
a' vénet, a' tanács adót, a' bölcsét és okófsan beszéllőt, Eszt a,

csapást tapasztalván Jerusaleem várában Jeremiás Proféta írva így panaszolkodik a' Város képeben: *Abstulit magnificos de medio mei* el *T'ren. 1.* vitte minden hatalmasímot az Ur közzüllem: mert mit várhat egyebet a' Proféta az ilyen gyámolító ószlopok és országot őltalmazó támaszok el vételével, hanem Országának, Várofsának romlását és veszedelmét. Oh! mit mondhatunk hát miis kedves Uri Halgatoim a' mi ószlopunknak, Tanács adónknak, kedves Atyánk-nak, érdemes Fő Ispányunknak el viteliről, ki dőlésiről? bizonyára valamelly változástól el romlástól tarthatunk és félhetünk, és az irigy halál ellen méltán szánakodva így panaszólkodhatunk. *Abstulisti magnificum de medio nostri* el ragadtad el vitted óh kegyetlen irigy halál közüllünk a' méltóságot, a' hatalmasat, ugymint: Méltóságos Gróff Gersei PETHŐ MIHÁLYT. Mire nézve a' mint beszédemet el kezdtem, ugyan azon szókkal bé is fejezni kívánom. *Quis est homo, qui vivet, & non videbit mortem?* Kicsoda az ember a' ki él, és a' halált meg nem láttya? óh emberi sorsnak úralmas változása! óh keserves Catastrophe! óh szerencsének álhatatlan kereke! mert a' ki tegnap méltóságával csak nem az egeket érte ma tövire fordult magos tetejével 's földig meg aláztatott: a' ki tegnap Grófi személyek közé számláltatott ma a' dögös restek között bűzhődik: a' ki tegnap velünk vigan nyájaskodott 's vendégeskedett, ma kígyók 's békák 's más undok férgek eledelévé változott: A' ki tegnap udvari szolgaitól késértetett; ma a' férgektől környül vétetett: A' ki tegnap minden féle dolgokról bölcsen ókoskodott, ma meg némult egyet sem szólhat imár en sem szólnék imár többet kívánságtoknak engedvén, véget vetnék beszédemnek mindazon által ha szabad úgy szállanom a' mint Sz. Pál száll Abel felől *defunctus Abel adhuc loquitur* meg holt Abel még is szól: ugy ez előttünk hideg tetemekben gyászos kópórsóban fekvő bődög emlékezetű Méltóságos Gróff Gersei PETHŐ MIHÁLY setetes házából a' halálnak mérges nyilatól meg sebesítettett, sőt éppen által verettetett szível maga akar szállani, és hoszszas utra indulván, az honnét visszsa térését nem várja, mert azt mondgya Sz. Pállal: *amplius faciem meam non videbitis* többé az ő orczáját nem láttyuk, azért vég bucsut akar venni, 's ekképpen bucsuzik.

Leg elsőbben-is kegyelmes engedelmedből óh keresztfénységnek fényesen tündöklő napja, meg őltalmazó Páissa, Romai Biró-

Biródalomnak hatalmas Monarkája, Felséges Császára, Nemzetemnek koronás Királya, édes Hazámnak örökös Fejedelme, Eleimmel együtt nékem is mindenkori természet szerént való jó kegyelmes Uram hatodik Károly Felséges Romai Császár, fejemet földig érő térdhajrással meg hajtván, sőt lábaidhoz borulván nagy alázatosan Felségedtől bucsuzom. Ugy tőled-is kegyelmes Álszönyom Királyném Ersébet Kristina Felséges Romai Császárném; Királyi köntösötök szárnyáihoz ragaszkodván köszönöm, 's hálálom hogy meg tekintvén nem csak Eleimnek a° Felséges Austriai Házhoz való contestált hűséget, hanem az én holtig meg tartott hűségemet is és sok rendbéli szolgálatimnak fáradózást tekintetben vévén, sok kegyes Gracziáktokot kegyelmességetek hozzám mutatni méltóztattatok, szárnyaitok alatt tápláltatok, és szép Uri tisztségekkel fel ruháztatok, többet-is vártam volna, ha az irigy halál meg nem gátolta volna. Hanem *si inveni gratiam coram oculis vestris*, még egy alázatos Instantiam volna hátra: *propter servum vestrum facite gratiam in tempore oportuno*. Én érettem a' ti szolgálokért cselekedgyék felségtek kegyelmességet az én el maradt Arva Léánnyommal. Kévanom azomban hogy Isten eő szent Felsége minden kívánatos menyei áldásokkal áldgya meg Felségteket életeteket hoszfzabbitsa, dicsőséges hatalmas vóltótókot gyarapítsa, Felséges Austriai Házatokot Fini Magzattal 's férfi maradékkal minden Országótóknak örömére, ellenségteknek confusiójára áldgya 's vigasztallja, egy szóval: minden ellenségtek ellen adgyon a' sergek Ura erős győzedelmet.

Kötelefségem hozza magával hogy tőled is alázatosan bucsuzzam Felséges Királyi Locumtenens, Felséges Lotharingiai Herceg; alázatosan köszönöm hozzám mutatott, 's tapasztalt sok rendbéli gratiadot és kegyességedet, mellyeket mivel én elegendő képpen meg nem szolgálhattam legyen bőven meg fizetője a' Felséges Isten, és élteffen sókáig magyar Hazánknak előmenetelére és vigasztalására. Egy szóval: *Serviant Tibi populi, & adorent Te, & qui benedixerit Tibi, benedictionibus repleantur*. A' népek szolgáltyának néked, és imádgyanak téged a' Nemzetségek, a' ki téged meg átkoz, átkózót legyen, és a' ki meg áld téged áldomásokkal bé töltesék.

A' természet sem engedi, hogy tőled is el ne bucsuzzam
enge-

engemet öledben vévő, kebeledben tapláló, velem dajkálkódó és nyájas társasággal györnyörködtető édes Anyám, Nemzetem, 's Nemes Hazám, kedves Magyar Ország. Imé miképpen Ábrahám az Istennek parancsolattyaiból el hagyá házát, el hagyá Atyafiát, úgy én-is az Ur Istennek meg másólhatatlan Decretuma szerint ké-telenitetem téged el hadni; mert *non habeo hic manentem civita-tem* nincsen itten maradandó várósom, el kell mennem nincs mit tennem, hanem hadlak édes hazám és ajánlak Isten elő Sz. Felsége kegyes óltalmában és gondviselésében. Köszönöm azomban fűi szízetettel velem való dajkálkódásodot és társalkódásodot, meg szómórodott szízel bánom hogy a' te Anyai nyajafságodtól meg kellek valnom; kérek azért meg bocsás fiadnak. Vezérellyen az Isten ókóffágnak és bölcseségnek lelkével, hogy mindenekben azt válaszszad a' mi Felséges Királyodnak, 's magadnak javára lészzen.

Kötelesnek ismérem arra is magamot hogy Excellentiához szómoru bucsuzásómot földitsam Méltóságos Gróff KOBENCZL JÁNOS Fő Komornyik Uram, alázatósón köszönöm eddig való velem közlött sok gratiaidot és kegyelmességidet, mellyekért-is hogy háládatlan ne légyek, kívánom Istentől hogy a' mint a' Szent Lélek mondgya: *quasi Luna plena in diebus suis lucet*. Vala- *Eccz. 5.* mint a' tellyes hód az ő napjaiban fémlik, és mindeneket meg világóstit; úgy világóskódgyal sokáig a' Felséges udvarnál sokaknak vizáztalására, 's élő menetelére.

Bucsuzóm tölletek-is köteleltségem szerint Felséges Urunknak szolgálattya körül velem együtt kötelesen fógólodó Komornyikok Méltóságos Gróffók kedves én Barátim, Collegaim és Uri Tarsaim. Hogy ha valakinek közzülletek valamit vétettem volna, most azért utolsó orámon minden vétkeimről bocsánatot várok: Azomban kívánom, hogy, úgy tündököllyetek, és úgy fényességgel rógyogjatok, hogy sóha Ecclypst, fényességekben ne szenvedgyetek, és ókos tanácskozástokkal mindeneknek vizáztalást adhassatok. *Tribuat vobis Dominus secundum cor vestrum, & Psal. 19.* omne consilium vestrum confirmet. Cselekedgyék az Ur veletek szive-tek kívánsága szerint, és minden tanácsotokat meg erőstitse.

Nem álhatom meg hogy tölled-is vég bucsúmot ne végyem Tekéntetes Nemes Zemplin Kedves Vármegyém, és ennek érdemes Tiszteitől, és Tagjaitól kedves jó akaró Uraimtól. En úgy gondolom
C
hogy

hogy édes Atyátok voltam; de *amplius faciem meam non videbitis vos omnes* már többé nem lártjátok az én órczámot ti minyájan. Azért hogy ha huszon négy esztendőig való Fő Ispánságomban valakit köz-
 zületek meg bántottam volna, avagy valakinek akaratom ellen rö-
 vidséget tettem volna, mindenekről kérlek meg bocsáffatok immár
 Atyátoknak Fő Ispányatóknak. En már nem vagyok az, a' mi voltam;
 hanem *commendo vos Deo, & verbo gratiæ ipsius, qui potens est adificare, &*
 20. *dare hereditatem in sanctificationis omnibus. Argentum, & aurum, aut vestem*
 32. *nulius concupivi sicut ipsi scitis.* Ajánlak Istennek tikteket, és az ő Ma-
 lasztya Igiének, a' ki hatalmas fel építeni és örökséget adni minden
 meg szenteltettek között. Senki ezüftét, avagy aranyát, avagy ru-
 háját nem kívántam, a' mint magatok tudgyátok, légyen tehát én
 töllem utolsó Isten hozzátok.

Keseredet szível, bus elmével hózzátok forduló Múltóság-
 gos Gróff Gersei PETHŐ SIGMOND, szerelmes egyetlen egy Jona-
 tásom kedves Őcsém Uram. Ugy Múltóságos Gróff Kereszt szegi CSA-
 KI ROSÁLIA kedves Menyem Afzszony, meg vallo keserves töl-
 lerek el válásom, ha keserves volt Dávidnak Jonatástól való el válása
 bizony nem különbben keserves nekem-is tölletek el válnom; *quia si-*
cut mater diligit filium suum, ita ego vos diligebam mert miként az Anya
 szereti az ő fiát, úgy szeretlek vala én tikteket, de az irigy halál fél-
 ben szakasztotta, és már-is hálojában keritvén sietleri el menetelemer,
 azért sókat nem szólhatok. Hanem köszönöm alázatos szível hozzám
 mutatott hiveségteket, kegyességeket, velem való nyájaskodástókat,
 sokszori Atyafiságos jó réteményiteket fizesse meg Isten ezernyi ezer
 jókkal, és ha élttemben gyarlóságomból akaratom ellen meg bántót-
 talak vagy meg szómóritottalak volna benneteket, meg bocsáffatok
 kérlek utolsó kérésemre. Ajánlom pedig Isten Atyafiságos gondvise-
 léstek és óltalmótok alá árván maradt POLEXINA Léányómot,
 kérlek visellyétek gondgyát. Melly jó réteményeteknek az irgalmas
 Isten leszen meg jutalmazója. És mivel már el setétettem utolsó Isten
 6. hozzátok mondom, és azt kívánom: *ut bene sit vobis, & sitis longa-*
vi super terram hogy jól légyen néktek, és hosszú életek légyetek
 e' földön: *Deus de rore Cali, & de pingvedine terra.* Adgyon
 néktek az Egek harmattyából, és a' földnek zsírjából bővségelen a'
 bővön adakozó Isten, és tölce bé szíveteknek kívánságát.

Utolsó szavaimot nyujtom hozzád-is kedves én Léányom
 Gróff

Gróff PETHŐ POLEXINÁM. Meg vallo'm keserves tölled-is el
 válásom, anyival-is inkább hogy ha szomorú árvaságra maradt
 sórsódot tekéntem; mind azonáltal abban vidámithatom magamot
 hogy helyettem édes Atyád helyett második Atyát, és Anyát ha-
 gyok ez életben, tudni illik: Méltóságos Gróff Gersei PETHŐ
 SIGMOND Őcsém Uramot Atyául, és Méltóságos Gróff Keresz-
 szegi CSÁKI ROSALIA kedves Menyem Afisznyt Anyául, csak
 ezeknek kedveket kereffed, bizonyal fogod tapasztalni Atyai's
 Anyai Gratiájókot. Kévánva kévántam volna ugyan örömdő napját
 el érnem, és szárnyadra való ki kelésedet látnom, de az Istennek,
 egyfzer el végezet Decretumát által nem bághattam, légyen azért
 ebben-is az ő áldott szent akarattya. Vegyed azért utolsó Atyai
 áldásomat én Léányom kedves POLEXINÁM *Benedicat Tibi Domi-
 nus, & custodiat te, & ostendas Dominus faciem suam tibi, & misereat-
 ur tui, & det tibi pacem.* Aldgyon meg tégedet az Ur, és őrizzen
 meg tégedet, mutassa néked órczáját, könyörűllyön rajtad és ad-
 gyon békefséget.

Alázatoson vég bucsumot vészem tölled-is Méltóságos Gróff
 Gersei PETHŐ MÁRIA Néném Afiszonytól, mint Méltóságos
 Gróff KASTELLI SANDOR Sógor Uram kedves Házas Társától!
 meg vallo'm felőlled aszt a' dicfíretet, melyett amaz Atyafiui szere-
 téssel, becsüléssel, hívséggel Rutha nevű jó erkölcsű Afiszony fe-
 löllmond a' Sz. írás: *Seit omnis populus, qui habitat intra portas Urbis*
mea, mulierem te esse virtutis: az én biródalmomnak kapui között
 lakó minden nép tudgya, hogy te joságos cselekedetnek Afiszonya
 vagy, kit magam is nem kevésé tapasztaltam benned. Vehetted
 arra nézve te-is kedves Néném Afiszony az én hozzád való Atyafi-
 ságom szeretének bizonyos jeleit; el válván immár tölled, Isten
 hozzád! hogy ha pedig valamelly sérelemmel illettem volna akara-
 tom ellen szívedet, a' Jesus szerelméért bocsás meg énnékem; és
 mint hogy távul léted miatt lelkemnek testétől való el vállásán, hi-
 deg tetemimnek el takarításán jelen nem lehattél; alázatos szível
 arra kérlek tégedet: hogy miként a' Jephthe leányának minden eszten-
 dőben negyed napig való szomorú exequiakot's emlékezeteket tar-
 tanak vala a' Galaaditák leányi, azonképpen te-is rollam, el nem
 feleltkezőn, minden esztendőben bár csak akkor, mikor életem ha-
 táráról emlékezendesz, Istenes imádságid között, irántam tares buz-

Rub. 3.

gó exeqviákat szivedben ! Aldgyon meg tégedet az Ur Isten ez életben, az élet után pedig lelkedet vigye vég nélkül való örömében.

Atyafiui kötelességem hozza magával hogy tölled is el bucsuzzam Méltóságos Gróff Gersei PETHŐ ROSÁLIA kedves Hugom Aszszonytól, Néhai Méltóságos Baro PALOCSAI SIGMOND Urnak meg hagyatott özvegyétől. Alázatoson köszönöm hozzám meg mutatott Atyafiságódot és kegyesfégedet, a' Felséges Isten legyen meg jutalmazója. Hogy ha pedig emberi gyarlóságból, tégedet meg bántottalak, és meg szómóritottalak volna, kérlek meg bocsás imár utolsó kérésére kedves Bátyádnak. Mire nézve reád is ilyen aldást tészek : *Deus misereatur tui, & benedicat tibi, illuminet vultum suum super te, & misereatur tui.* Könyörüllyön meg rajtad az Isten, és áldgyon meg tégedet, világosítsa meg rajtad az ő órcáját, és könyörüllyön rajtad, hogy szived kívánságát bé tölthessed. 。

Háládatlan vólnék, hogy ha tolled is bucsuzatlan el mennék ékes fejér lilium modgyára nevedekő Méltóságos Gróff Gersei PETHŐ KLÁRA Kis Aszszony kedves én Hugocskám. Te hozzád vólt életemben el titkólt kegyes indulatom és kíváltképpen való Atyafiságos belső szeretetem; kire nézve talám életemben sem vólna immár nagyobb örömem, mintha örömed napját meg érhettem vólna, de az irigy halál aztot meg irigy lette, és imé véletlenül azon szerencsémtől engemet meg foszta: Hanem mind eddig való Atyafiságós szeretetedért, hozzám meg mutatott szép indulatodért áldgyon meg az Isten eljegyzett mátkáddal, hogy hoszszu életű lehes szerelmes Páróddal. *Benedicat vobis Dominus Deus noster in omni opere vestro* áldgyon meg tüktőköt a' mi Urunk Istenünk minden dólgaikokban; legyen tehát tölled is kedves édes Hugom Gróff Gersei PETHŐ KLÁRA utolsó Isten hozzád, és ved bé utolsó Atyafiságos, intésemet, tudni illik: Klára a' te neved, azért Sz. Klára Pátronádnak ájtatóságát kövessed. Klára anyit téssen mint világóskodo és fényeskedő, azért ugy világóskódgyál és fényeskedgyél itten ez életben Klára szép neveddel, hogy holtod után felölled is mondhasák ászt, a' mit szűz Szent Klára Aszszony felöll énekel az Anyaszentegyház : *clara re, clara nomine, est in Sanctorum lumine, ac Beatorum agmine, gloria tibi Domine.* A' mint fényeskedet! Klára szűz

szűz nevében, úgy hasonlóképpen cselekedetiben, azért nagyon mostan szentek seregében, kikkel már Istenet dicőri Menyégben.

Vég bucsut vészek tölled-is Néhai Méltóságos Gróff Gersei PETHŐ JULIANA Hugom Aszszonytól származot Tekéntetes Nagyságos Báro VÉCSEI JOSEPH kedves Öcsém Uramtól. Nem külföldben bucsuzom tölled is Néhai Méltóságos Gróff BARKOCZI FERENCZ Urnak meg hagyatott özvegyétől Méltóságos Gróff ZICSI JULIANA kedves Angyom Aszszonytól, úgy szerelmes Gyermekeitől, úgy mint: Testvér szerént való kedves Atyámfiaimtól bucsuzom keśerveessen, és köszönöm Atyafiságos szeretettel hozzáam mutatott igaz hajlandóságotokot, de kérlek, *Nolite flere super me* Ne siránkózzatok rajtam, hanem inkább *Imaginem mortis meae configno vobis* halálomnak képét néktek hagyom, hogy mindenkort előttem hordózzátok, és lelkemről soha elne selejteztek. De kíváltképpen Te Méltóságos, és Tiszteletes Pap, Apatur és Egri Canonok Gróff BARKOCZI FERENCZ kedves Öcsém Uram! *santummodo ad altare* csak óltárnál, a' midőn azt a' makula nélkül való Bárányt a' Szent Mise áldozatban fel mutatod rólam Bátyádról meg emlékezzél.

Bucsuzom tölletek-is minyájótoktól együtt közzél 's távul lévő kedves Atyámfiaim, 's Rókonságim, jó akaróim, Barátim, szómszédim, Méltóságos Urak, és Aszszonyok Uri Fő Nemes és Nemtelen Rendek, Udvar Tiszteim, kedves hiv szolgálaim, szegény Jobbágyim, Arvák, özvegyek kicsintől fogva nagyig, légyen immár tölletek-is utólsó Isten hozzátok! Aldgyon meg az Isten 's jutalmazza meg igaz hivségteket, és szolgálatótókat, és ha kinek valamit vétettem volna, a' Kristus kedvéért és haláláért bocsánatot kérek.

Azomban *Valete iterum dico valete Amici, iter enim pergam* S. Chrysost.
extraneum, quod nunquam ambulavi, in Regionem longinquam, quā in Tract.
nemo vidit, & in saeculum alterum animarum, in Regiones metuendas, de pati-
per quas nullus me comitabitur, & ante Judicem terribilem ubi nescio est.
quid mihi continget. Isten hozzátok utólszór Ismét mondom, Isten hozzátok barátim, mert én el mégyek az idegen utra, kin sóha nem jártam, mészze tartományba mégyek, kit senki nem látott, és a' lekeknek más órszágára mégyek, félő helyekre mégyek a' hól engem senki nem késér, nagy rettenetes Bíró eleibe mégyek,

ki előtt nem tudom mint fog lenni dólgom, azért lelkemről meg emlékezzetek.

Végre immár bucsuzom tölled-is Politica hamis csalárd álhatatlan világ, test és világi élet, eleget jáczodtál immár én velem. Ti néktek is utolsó valet mondok minden világi dicsőségek, reménségek híváságok és szerencsék. *Inveni portum spes, & fortuna valet, sat me lufitis ludite nunc alios* eleget jáczodtatok velem, jáczodgyatok immár másokkal, mert én immár nem a' világot, hanem a' ki teremtetete a' világot főgom szeretni, és örökké néki szolgálni.

Mire nézve bé rekefztem keserves bucsuzásomat immár. Hanem valakik hideg teremem el takarítására, utolsó tisztetségemnek meg adására ide gyülekeztetek, fáradságtokot nem sajnáltátok, keresztyénségteknek hogy meg feleltetek: *Sitis benedicti in aeternum, & benedicat vobis Dominus ex Sion, qui fecit Cælum, & terram.* Légyetek áldottak örökké és áldgyon meg tükfőköt az Ur Sionból a' ki teremtetete a' mennyet és földet, és ezen áldás maradgyon örökké rajtatok.

A M E N.

